

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „
Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni lehet az év folytán minden hónap elején.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐSÉG: V. TIZED, KLAPKA-ÚTCA 162. SZ.

KIADÓHIVATAL: JÓKAI-ÚTCA 186. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árleengedés adatik.

Nyiltéri közlemény soronként 30 kr.

A hirdetések díja előre fizetendő.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Gyermek-halandóság.*)

A „Kecskemét“ mult heti számában gyermekhalalozás feliratú cikkben foglalkozik Horváth Ádám országgyűlési és városi képviselő úr városunk egészségügyi viszonyával, különösen a gyermek-halandóság kérdésével, mely utóbbival egészségügyünk egyik érzékenyen fájó pontját érinti. A cikk megírására okot szolgáltatott a tisztí főorvosnak az augusztus havi közgyűlésben felolvasott havi jelentése, mely az egészségi állapotot kedvezőtlennek tüntette fel, ami kifejezést nyert a statisztikai kimutatás adataiban, melyek szerint a halálesetek felülmúlták a születési esetek számát. Sajnálatomra kell kifejeznem a fölött, hogy ezen közgyűlésen jelen nem lehettem, mert készséggel felhasználtam volna az alkalmat, hogy a képviselő úr által esetleg hozzám intézendett kérdésekre a közgyűlés, ezen legilletékesebb fórum előtt nyilatkozzam egészségügyi állapotaink egyik másik fogyatékoságáról. Azonban a kérdés hírlapilag hozatván felszínre, kötelességemnek ismerem, hogy a városi közönség ezen nagyérdékű ügyében a magam részéről is hírlap útján nyilatkozzam és amennyiben ez egy hírlapi cikk keretében lehetséges, a felvetett kérdést illetőleg egyrészt az orvosi hivatal működéséről, másrészt a hatóságnak, a létező baj enyhítésére irányuló intézkedéseiről beszámoljak.

A magas gyermek-halandóságnak országsszerte és városunkban is számos egyéb, társadalmi és néperköcsi viszonyokra is visszavezethető okok közt, melyekre itt kiterjeszkedni nem lehet, egyik főoka a bélhurutnak általánosan ismert gyermekbetegség, mely az egész év folyamán észlelhető ugyan, de nagyobb terjedelemben a melegebb évszakban lép fel, mely rendszeren a három éven aluli gyermekek közt uralkodik és egyenlő hevességgel eltart a hűvösebb őszi évszak beálltáig; ezen időszakban a kisdedeket tömegesen támadja meg a betegség, melynek nagy számmal esnek áldozatul. A betegség túlnyomóan a szegényebb néposztály gyermekeit támadja meg, hol úgy szólván mesterségesen idézik azt elő a gyermekek czélszerűtlen táplálásával. A műveltebb és jobb modú családokban, hol az anyai szeretet mellett orvosi tanács által támogatott figyelmes ápolás óvja a kisded egészségét, ezen súlyos gyermekbetegség csak ritkán észlelhető és ha fellépett, gyógyítható is; másképp áll a dolog a szegény munkás asszonynál, kinek nem áll módjában, hogy gyermekével kizárólag foglalkozzék és táplálékát gondosan megválogassa, hanem megeteti gyermekét azzal, a mi van, ez pedig igen gyakran már erjedésnek indult, romlott, a gyermeki szervezet által meg nem emészthető eledel. Az anyák, hogy a gyermek elhanyagolása miatt várható büntetést elkerüljék, jóformán kivétel nélkül orvosi segélyhez fordulnak ugyan, ámde az orvosi segély egymagában ritkán vezet eredményre, hacsak párhuzamosan nem jár vele a gondos anyai ápolás; olyan betegség ez, melyet

az orvos az anyák közreműködésével tud csak meggyógyítani.

A tisztelt képviselő úr hivatkozott Hódmezővásárhelyre, hol a vörös-kereszt fiókegylete ingyen rendelő intézetet szervezett és ehhez hasonló hatósági intézkedést hoz javaslatba; azonban ezen jó tanácsával a t. képviselő úr elkésett, mert már tizenkét éve, hogy a tisztí orvosi szolgálat ilyen ingyenes rendelések teljesítésére van berendezve, olyképen, hogy a kerületi orvosok d. e. 8 órától d. u. 4 óráig felváltva tartanak rendelési órákat; ezen orvosi rendelések oly népszerűek és látogatottak, hogy a rendelések száma körülbelül négy ezerre rúg, mi a szegény-alapot évenként 1200—1500 frt kiadással terheli. De ezenkívül ezeket fordít a hatóság az árvák és törvénytelen gyermekek eltartása czimén, mi szoros értelemben véve szintén gyermekápolási költségek rovatába sorozható. Tanulságos voltánál fogva érdemes lesz ezen pontnál egy pillanatra megállapodni. Az orvosi hivatalban nyilvántartott törvénytelen és dajkaságba adott gyermekek száma a folyó évben a 300 at haladja meg, kik valamennyien orvosi felügyelet alatt állnak; ezen gyermekek közt a halandóság sokkal csekélyebb, mint a törvényes gyermekek halálzási aránya; míg ugyanis az általános halandósági arány az öt éven alóli gyermekekénél meghaladja az 50 százalékot, ezen arányszám a törvénytelen gyermekekénél 38 százalékot tesz ki; mi kétségtelenül igazolja egyrészt az orvosi felügyelet hatályosságát, másrészt tanúságot tesz arról, hogy a szülők és dajkák, kik a gyermek eltartása czimén havi pénzsegélyben részesülnek, sokkal gondosabban óvják a gondozásukra bízott gyermekek egészségét. Végeredményben ezen statisztikai adatokban kifejezést nyer az az igazság, hogy jó egészségügyi viszonyok megteremtésének egyik első és főfeltételét a pénz képezi. Magyarországnál gazdagabb és előrehaladottabb államaiban óriási összegeket költenek gyermekmentési czélakra; Franciaországban például az állam 60 millió frankot fordít évenként árvák és szegény családok gyermekeinek eltartása czimén; kiszámíthatlanok azon összegek, melyeket Angolországban gyermekmentés czéljából a társadalom közreműködésével fentartott különféle intézetekre fordítanak; nálunk a gyermekmentés nagy kérdésében csak akkor várhatunk eredményeket, ha majd a jámbor óhajokat és hazafias panaszkodat az állam és társadalom részéről ez irányban kifejtett czéltudatos és hatályos tevékenység, áldozatkészség fogja felváltani.

Másik oka a nagy gyermek-halandóságnak a ragályozó betegségek, melyek időközökben kisebb nagyobb hevességgel szoktak uralkodni; nálunk, különösen mióta a járvány-kórház felépült, a védekezés ezen betegségek ellen mintaszerűnek mondható, ilyenek elismerték az egészségi felügyelők is, kik egyszer máskor városunkat meglátogatják és ezen betegségek nálunk járványszerű jellegét nem is őltenek. Nem érheti tehát igazságos vád sem a város közönségét, sem az egészségügy ellátására hivatott hatóságot, hogy érzéketlen volna ezen közérdekű fontos

ügy elintézése körül, de állítom, hogy úgy az orvosi hivatal tevékenysége, mint a városi közönség áldozatkészsége tekintetében, az egészségügy intézésében Kecskemét városa a jobban adminisztrált városok sorában méltóan és jól állja meg helyét és meg vagyok győződve, hogy a t. képviselő úr, ha jobban informáltatja magát, megkímélte volna városát attól a megszegyenítő és meg nem érdemelt bírálattól, mely azon szavaiban foglaltatik, hogy a gyermek halálzási csökkentése érdekében a semminél is alig történik valamivel több.

Egészen gyakorlati és eredményes kecskemető a képviselő urnak azon gondolata, mely szerint a város több pontjain gyermekmenhelyek állíttassanak fel, hol a napszáma járó szülők gyermekei napi ellátásra vétetnének fel; ezen kérdés többször képezte már az óvoda-bizottság tanácskozási tárgyát s a bizottság ilyen irányú javaslatot is terjesztett a városi tanács elé; nem tudom hol akadt meg a tárgy, nem volt felesleges a kérdést felszínre hozni.

Visszatérve a cikk tartalmának lényegére, a dolog valóban úgy áll, hogy folyó évi július hó óta városunk egészségi állapota aggasztóan rosszabbult, rosszabbult pedig a bélhurutnak nálunk szokatlan mérvű fellépésével, még inkább azáltal, hogy feltűnően nagy számmal lépett fel a vérhas, mely betegség városunkban ezideig csak elvétve volt észlelhető. Ezen jelenség indította a törvényhatósági egészségügyi bizottságot arra, hogy ivóvizeink vizének megvizsgálása czéljából megkeresést intézett a városi tanácshoz, jóllehet alig feltehető, hogy furott és zárt kutaink vize utóbbi évben megromolhatott volna; az ivóvíz megromlása annál kevésbé tekinthető a betegség okául, mert a vérhas egyformán fordult elő a városban és a külterületi szőlőkben és tanyákon, holott utóbbiakban az ivóvizet kifogástalan jónak ismerjük. Az országos statisztikai közlések szerint a vérhas a nyár folyamán az ország számos törvényhatóságában lépett fel, közel fekvő tehát a feltevés, hogy ezen betegség, a járványos kórok módja szerint, bizonyos időszakokban bejárja az ország egy részét anélkül, hogy keletkezésének okát fel lehetne deríteni.

Az időközönként rosszabbuló egészségi viszonyaink mellett, a lakosság szaporodása tekintetében, a népesedési mozgalmi kimutatások, ha nem is fényes, de kielégítő eredményeket tüntetnek fel; a halálzási aránnyal szemben ugyanis, mely — ezer lélek után — különböző években 30—35 százalékot tesz ki, a születési számarány rendszeren 45 százalékra emelkedik, mit igazolnak az 1890-ik népszámlálási adatok, melyek szerint a lakosság azon évtizedben három ezernél nagyobb lélekszámmal szaporodott; pedig ezen évtizedben négy, egészségügyileg kedvezőtlen év foglaltatott; így állunk a folyó évtizedben is, melyben nálunk úgy, mit az egész országban, egészségügyileg kedvezőbb és kedvezőtlenebb évek felváltják egymást.

Dr. Kecskeméti Lajos,
tisztí főorvos.

A vízmű.

E hó 16-ikán, szerdán délután, mint arról lapunk más helyén is adunk értesítést, nevezetes haladás történt a vízmű létesítése ügyében. A vízmű társulat szervezése és létrehozása czéljából alakult bizottságot ugyanis, a most alakuló Leszámitoló- és pénzváltó-bank, azon örömmel fogadott ajánlattal lepte meg, hogy ő a vízmű részvények elhelyezéséről gondoskodik, illetve, ha hogy az a nem remélt eset beállva, hogy az első felhívásra a vízmű részvények aláírókra, gazdájokra nem találának, úgy a fennmaradó részvényeket a Leszámitoló- és pénzváltó-bank részvénytársaság tartja meg!

Ez az ugynevezett finanszírozás.

Mi feltenni sem merjük, hogy Kecskemét város közönsége a kibocsátandó részvényeket, legyenek azok 150 vagy 200,000 frt értékűek, fölösen ne jegyeznék, mert ömerjük lakosságunknak minden szépért, jóért lelkesedő buzgalomát s tudjuk, hogy a közegészségügy és a közbiztonság ezen eminens kívánalmát fölismerni képes és ennél fogva a részvényeket még azon esetben is jegyeznék, filléreit és forintjait még akkor is áldozatul adná, ha hogy azok után direkt haszonra nem is számíthatna. Ugy fogná fel, hogy nem az a fő, hogy száz vagy kétszáz forintja után osztalék ezimen négy-nyolcz vagy több forintot kapjon, hanem az, hogy maga, háznépe és barmai jó és bőséges ivóvízzel el legyenek látva. De azt meg már bizon reméljük, hogy ha bekövetkeznék az a nem remélhető eset, hogy a kibocsátandó részvények az aláírás alkalmával vevőre nem találának s így azokat a Leszámitoló- és pénzváltó-bank tartaná meg, akkor a bank nem fog sietni azok eladásával, hanem mint feltétlenül jól jövedelmező értékpapírt tárczájában tartja.

Ugy bizony! Nem tudunk még esetet, hogy vízvezeték beállítása jövedelmező vállalat ne lett volna, de tudunk arról, hogy Brünnben egy bécsi cég vízvezetékét építetvén, 1,250,000 frt értékű részvényt bocsátott ki, a mit azonban el nem adott, hanem magának tartott meg, a miből már, minthogy a cég a vállalatot haszon elérése czéljából létesíté, feltehető, hogy azon egész összeg a vállalat létesítéséhez nem is szükségeltett. E vízvezeték már 1883-ban 6% osztalékot fizetett és onnan kezdve az osztalék majdnem minden évben 1/2%-val emelkedett és ma a 200 frt névértékű részvénynek piaci ára 350 frt, vagyis az 1,250,000 forint részvénytőke, ma 2,187,000 frtot ér meg!

Tudunk arról, hogy a triesti „Aure-sina“ nevű 328,250 frt részvénytőkéjű vízvezeték vállalat 250 frt névértékű részvénye után 1891-ben 80 frt osztalékot adott és akkor egy részvény piaci ára 1010 frt volt, vagyis a 328,250 frt részvénytőke 1,326,000 frtra növekedett!

Tudunk arról, hogy Pozsony város kitért a vállalkozók ajánlata elől, kik 380,000 frtért akartak ott vízvezetékét csinálni s engedte, hogy azt magán vállalat létesítse s mikor azt önkezelésbe akarta átvenni, akkor már 700,000 frtot követelték érte!

Kettős szempontból dicsérjük tehát a Leszámitoló- és pénzváltó-bank alapító tagjait. Elsőben, hogy letérnek a takarékpénztárak sablonos útjáról, melynek köveze az olcsón bevenni, drágán kiadni ridég kétszerkettőjéből áll s a rendelkezésökre álló tőkét iparvállalat alakulásának elősegítésére fordítják; másodsor azért, hogy alapszabályaikban tervül tűzött ezen ténykedésökben épen első sorban egy ilyen fontos kényelmi, közegészségi s általános közszükségleti vállalatot támogatnak. Nem von le az ő érdemökből az semmit, hogy már tényleges megalakulás előtt olyan szerencsések van, hogy épen egy általánosan kívánt és óhajtott s a lakosság minden rétegében népszerű vállalatot támogathatnak, hogy ilyen törekvések kinyilatkoztatása és tényleges keresztülvitele által saját részvényeiknek népszerűségét és értékét is emelni vélik.

Azért írjuk ezt meg, hogy mindenki láthassa, hogy a vízmű-társulat megalaki-

*Tárgyalmas miatt a mult heti számban nem közölhetük.

tásának immár misem áll útjában, mert az egyéb, rendelkezésre álló erőknél kivül ott van a Leszámláló és pénzváltó-bank részvénytársaság eleven ereje s több mint 300,000 forint tőkéje!

Ámde számot kell vetni azzal, hogy ez a vállalat ha jövedelmező lesz is, az csak másod, harmad sorban legyen s mindenha az legyen az első fő, sőt legfőbb cél, hogy a közegészségi és tűzbiztonsági érdekeket támogassa, a mit már pedig úgy érhet el, ha a társulatot a város is összes erkölcsi és jelentékeny anyagi erejével támogatja. Megalakulni megalakul már a társulat s ha elegendő bővizet talál a vízmű létesül is, nem ebből a szempontból tehát, hanem az általános közérdek szempontjából felettébb kívánatosnak, sőt nélkülözhetlennek tartjuk, hogy a város a vízmű-részvények jelentékeny részét, husz-harmincz ezer forint árát, megvegyen, ekként az igazgatóságban is képviselést követeljen, az ügyvitelre és a továbbfejlesztésre a kötetlen szerződésen kívül is felügyeletet és befolyást gyakoroljon! De minden körülmények között a társulat részére adható koncessziók tekintetében a legszélesebb határig elmenjen.

Kívánatos volna, hogy a város külsőbb része, a szegényebb lakosság, a hat-hét féle görbülő utcák lakói is a házba bevezetett vízvezetékekkel láttassanak el, ámde ezt egy magán társulat azon oknál fogva nem teheti, mert ez által kétségessé tehetné tőkéjének méltányos jövedelmezését s nem is lehetne módjában a közbirtokosokra a legesekélyebb pressiót is gyakorolni. E tekintetből felhívjuk a városi hatóság és törvényhatósági bizottság figyelmét dr. Gebhard fővárosi tisztii főorvosnak az 1892. évi koleráról szóló jelentésére, melyben azt mondja, hogy a legtöbb esetben a megbetegedettek a rossz vizet azért használták, mert ez épen kéznél volt, míg a jobb vízért menni, vagy küldeni kellett volna!

Igaz, hogy azon részekben, a melyeket egy magán társulat erejéből a házakba bevezetett vízzel ellátni nem lehet, az utcákra és terekre elhelyezendő vízvezeték munkát is sokat segítenek s a mostani miserian sokat javítanak de az eszménytől azok bizony még messze vannak és tény, hogy a szegény embernek, a lakosság szegényebb részének még sokkal nagyobb szükség van a jó és sok vízre, mint a módosabbaknak, hogy ők a vízben úgyszólván dúsalkodhatván, nemcsak a közvetlen fogyasztásra használt viz kifogástalan minősége által óvják egészségüket, hanem fokozottabb tisztálkodás (mosás, mosdás, fürdés) által is segítsék elő.

Egyébként is a városnak kötelessége gondoskodni, hogy tűzcsapok a város egész területén legyenek s ezek főképen szükségessé a város kintebb eső részein, hol a nádtetők, a házak és emberek zsúfoltsága a tűznek legjobb fészkei, minél fogva a vízvezeték hálózatot ezen részekre is okvetlen ki kell terjeszteni, a mitől már csak egy lépés van odáig, hogy a mellékesövek, a kieresztő csapok a házakba is bevezetessenek.

Erről gondoskodják a város és áldozattól se rettenjen vissza, mert bizonynyal nagy és fontos érdekert hozza azt. Ő.

Politikai szemle

Ő Felsége, a király, f. hó 13-án (vasárnap) Gödöllőről Zágrába utazott. Vele ment Bánffy Dezso báró miniszterelnök és többen a miniszterek közül. Ennek az utazásnak egyik főcélja az volt, hogy lássa Ő Felsége, mekkora haladást tett Horvátország és fővárosa Zágráb azóta, mióta felelős magyar miniszterium kormányozza Szt. István koronájának országait, s mily becsületesen megtartja a magyar nemzet és kormányja a Horvátországgal 1868-ban létrejött kiegyezési törvényt, a mely törvény tudvalevőleg igen tágkörű önkormányzatot enged Horvátországnak. Másik ép oly fontos célja volt a királylátogatásnak a tanúságtétel arról, hogy a magyar nemzet és az ő koronás királya egyaránt felbonthatatlannak tartják azt az államjogi kapcsolatot és politikai egységet, a mely a fennálló alkotmány szerint Magyar- és Horvátország között létezik.

Mert Horvátországban jelentékeny számmal vannak a tulzók és nagyvárosi háborúban szenvedők, kik el akarják hitetni a horvát néppel, hogy Magyarország a horvátok zsírján hiszik s Horvátországot kiszípolozza, és a kik önálló nagy Horvátországról álmodoznak. Pedig Magyarország évenként egy pár milliót ráfizet Horvátországra, s ezek nélkül a milliók nélkül Horvátország és az ő Zágrábja bizony vajmi hátralennének a művelt világtól. Meg is mondta ezt a horvát-szlavon vármegyék és városok együttes küldöttségének szeretett királyunk érthetően eképen: „A magyar szent korona összes országai állami közösségének elvén alapuló kiegyezési törvény, mint ezt a tapasztalat megmutatta, elegendő tért nyújt

horvát- és szlavon-királyságaim nemzeti érdekeinek megóvására és előmozdítására és minél jobban megbecsülik önként ezt a közösséget, annál jobban előmozdítják saját érdekeiket.”

E királyi szavak igazságát nemcsak a józan és higgadt horvátok érzik, belátják azt magokban a tulzó izgatók is. De hát a faji gyűlölet nem azért gyűlölet, hogy meghajoljon az igazság előtt. A magyar gyűlölet horvát demagógok épen ezt a királylátogatást használták fel alkalmul gyűlöletük kimutatására, hogy így annál nagyobb legyen a botrány, és annál fájóbb a sértés, melyeket a magyar nemzetet elkövetnek. Felbujtogatták hát az egyetemi ifjúságot és a csöcseléket, hogy a magyar zászló ellen tüntessen, azt a hol lehet tépje le. Meg is tették, sőt egy magyar zászlót, Jellasic szobra előtt meg is égettek. Ugyancsak sárral dobálták a zágrábi szerb templomra feltűzött szerb zászlót is. Szóval a horvát tulzók és az egyetemi ifjak azt hiszik, hogy az az egy millió horvát, ha az egész világgal ellenséges lábon áll is, megölhet.

Hiszszük és reméljük, hogy a magyar zászló e megsértéséért lakolni fognak a bűnösök. Az azonban bizonyos, hogy az ifjúság nevelése igen rossz kezekben van Horvátországban; de még bizonyosabb, hogy a magyar nemzet nem szokott megijedni a horvátoktól, sőt ellenségei oktalanságán szinte oka volt örülni.

Örvendesebb ezeknél a dolgoknál az a program, melyet a miniszterelnök a haza ezeréves fennállásának megünneplésére készített, s melyet Ő Felsége is helyben hagyott. Eszerint 1896. május 2-án a király az uralkodóház tagjainak, az országgyűlésnek, a minisztereknek, a diplomáciai karnak stb. jelenlétében nyitja meg a kiállítást. Május 3-án a budavári koronázási templomban hálaadó istentisztelet. Június 5-én a szent korona és a koronázási jelvények a koronázási templomban 3 napra közszemlére tételnek. Június 8-án a magyar törvényhatóságok és Horvátország banderiumai, továbbá az országgyűlés mindkét házának tagjai hódoló felvonulást tartanak Ő Felsége elé a budai várakba, azután a menet, a melyhez csatlakozik hatlovas díszhintó a szent korona, a jelvények és a koronaörség, az új országház elé vonul, a koronaörség oltárszerű emelvényre teszik a kupolateremben a koronát és a jelvényeket, a törvényhozó testület pedig ünnepélyes ülést tart. Ezután a törvényhozó testület a szent koronát és a jelvényeket a királyi várakba kíséri és ott Ő Felségének átnyújtja.

Július-augusztusban lesz a Szent István és Mátyás királyok szobrának alapkövetétele. Szeptember öt első napján nyitattak meg az újonnan felállított iskolák. Szept. 27-én Ő Felsége jelen lesz a Vaskapu közfoglalomban adásán. Október 1-én megnyitják a vámházteri hidat és 31-én bezárják a kiállítást.

Az országgyűlés október 10-én elnapolta üléseit egész október 22-ikéig. Ezalatt a pénzügyi bizottság tárgyalja az 1896. évi költségeloirányzatot s már több tarczával végeztet is.

Szomszédságunkban ismét egy kormányváltás volt. Romániában a Catargiu-kabinet beadta lemondását, a király a lemondást elfogadta és Sturdza Dömötört, a szabadelvűek vezérét, bizta meg a kormányalakítással. —y—y—

A költségeloirányzat.

(916,011 frt 61 kr.)

A város jövő évi költségeloirányzata immár a pénzügyi bizottság által letárgyalva s a városi tanács által felülbíráva, a törvényhatósági bizottsági közgyűlés jóváhagyását várja, hogy azután a belügyminiszteriumban valamelyik fogalmazó, a ki bizonynyal tud annyit az államszámvitelemből, hogy a költségvetésnek állania kell a bevételekből és kiadásokból, azonban Kecskemétet, ügyeit, szükségletét, törekvéseit és terveit épen úgy ismeri, mint a Kongó államot, ráírja a „végrehajtható” szót.

De ha még oly kitűnően érti is a költségvetés szerkesztés elméletét s ha bár gyakorlatilag is kifogástalan szakember, még akkor is kétség marad a felől, hogy ezt a mienket igazán megértene. No de, kivált neki, nem is okvetlen szükséges az.

A mi bajunk ez, a mi ügyünk s mi immár ha szépen összeadjuk az épen egy tucat költségvetés főösszegeit, meglátjuk belőle, hogy az összes bevételünk 916,011 frt 61 kr., a kiadás pedig az árvaon megtakarított 861 frt 22 kr. levonásával hajszálal ugyanannyi, mint az már illik is egy jól rendezett háztartás költségeloirányzatában.

Hát szép ez, jó ez! szinte szédül az ember, ha komolyan bele tekint s látja, hogy hova tudott fejlődni ez a város alig husz esztendő alatt. Szébb fotográfiát, élénkebb s igazabb illusztrációt aligha adhat-

nánk magunkról s előhaladásunk nagy mérvéről, mintha a mostani és a husz év előtti költségvetéseket egymásmellé állítanánk! Sajnos, hogy nincs most előttünk, hogy módunkban lenne magunkat lefotografálni, de úgy emlékszünk, hogy husz év előtt még a háztartási költségvetés főösszege 70—80,000 frt körül jart, mivel akkor még külön kezelte az alapokról költségvetést nem készítettek. De ha az akkori összes forgalomról készült volna is költségeloirányzat, az aligha haladta volna a másfélszáz ezer forintot.

Tagadhatlan, hogy ebben a most divatos szám csoportosításban van egy kis csalódás, mert hiszen egyik alap a másikat segíti s az ilyen nem is jelentéktelen összegek mindkét helyen, tehát kétszeresen fordulnak elő. Erre pedig több esetben épen séggel semmi szükség sincsen. Nem lehet ugyanis indokolni, hogy miért kelljen a kőút szentkirályi erdő, Rudolf-laktanya, körkemenze és törlesztési alapoknak külön költségvetés, sőt kárhozthatni lehet, mert ez az áttekinthetőség rovására van.

A szentkirályi erdő-alap (?) ugyanis nem csinál egyebet, mint a szentkirályi erdő földjéből befolyó árendát beszedi s azt egy krajezárig átadja a Rudolf-laktanya alapnak, ez pedig az ő föléleglet adja a körkemenze alapnak, a mely meg ismét a kőút alap és a háztartási alap között osztja meg föléleglet, a háztartási alap pedig a többi alapoknak ad több kevesebb segélyt. Látni való, hogy ez egy valóságos utazás — az alapok körül. Pedig a milyen joggal és szükségéből vannak a fűntebb megnevezett alapok, épen olyan lehetne az egyes birtokrészeknek (Pusztaszer, Urrét, Alsónyomás stb.) külön-külön alapja!

No de ezen csak egy szóba kerül a változtatás, a mi a lényegbe nem is vág bele, mindössze csak az áttekinthetést könnyíti meg.

Lényeges, nevezetes az, hogy tanügyre majd 96,000 frtot tudunk adni, a melyre államsegély csak 6680 frt, pótdadó 10,800 frt. Ez bizony szép összeg s kedvező világitásban tünteti elő városunkat, hogy erre ennyit áldozni tud is, akár is. A kövezésben való haladásunk lassú, a mi tekintve, hogy itt a kő drága, nem is csoda, de örvendetes, hogy mégis ezen téren is igyekszünk előre.

A szentkirályi erdő kiirtásának helyes volta 13 1/2 ezer forint bér jövedelemmel tündöklő költségvetésünkben s a Rudolf-laktanya is kielégítő 32,234 frt kiadással szemben levő 31,808 frt 15 kr. bevételével. A körkemenze pedig valóságos kincsbeny: 33,657 frt 69 kr. hasznos adván soknemű szükségleteink fedezésére! Bár régen látuk volna a másikat épülni, vagy bár látnánk most, de olyat, a melyik kellő gépekkel berendezve keramit gyártással foglalkozni!

A kölesönök konvertiója is szépen sikerült s kellő időben foganatosítottatott s ez által igen nagy megtakarítást értünk el, a mi, hogy nem nagyobb, annak oka, hogy nincs több adósságunk!

A javadalmak bevételi főösszege 183,037 frt 50 kr. a kiadásoké 131,147 frt 50 kr., tehát az is mintegy 52,000 frttal járul haladásunk tényezőjéhez!

Mind ezekből s az egész munkálattól láthatjuk, hogy ha volna is még sok tenni való, ha van is még sok szükségünk, de mégis előre haladunk.

Nevezetes ezen költségvetésben, hogy a pénzügyi bizottság javaslatán a tanács egy krajezárt változtatni valót nem talált. Ő.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága f. hó 23-án tartja havi rendes közgyűlését, melynek egyik legfontosabb tárgyat a költségvetés letárgyalása képezi, melyről lapunk más helyén is megemlékezünk.

— **A Kecskemét-fülöp szállási vasút politikai bejárása** végleges megállapodás szerint f. hó 26-án szombaton lesz. E napon a reggeli órákban indul Kecskemétről az új pályán a város küldöttsége és a meghívottak. Fülöp-szállásán a miniszterium kiküldöttei és vállalat vezetőivel egyesülve a reggeli órákban kezdik meg a bejárást, 1/4 12 órákig érkeznek Izsákra, hol ebédelnek, onszona idejében jutnak a Helvetia telepre, hol kiszállnak és este 7 órákig jönnek be Kecskemétre, hol a kaszinó nyári helyiségében dús lakomával fejezik be a fölszentelési ünnepélyt.

— **Bokréta ünnepély.** A Helmer és Felner bécsi építőmérnökök gemialis terve szerint épülő színházunk építésével már annyira haladtak, hogy a kőműves munka elvégzésével f. hó 12-én délután 4 órák a városi hatóság és nagyközönség jelenlétében zajos és vig. bokréta-ünnepélyt rendezhettek. A pallérok talpraesett köszöntői után, a város az összes munkásszemélyzetet megvendégelte.

— **A Mollinár 38-ik gyalogezredhez,** az október havi berukkolás alkalmával 10 önkéntes jelentkezett.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A városi törvényhatóság közigazgatási bizottsága f. hó 24-én főispán úr elnöke alatt ülést tart.

— **Kinevezés.** Mint értesülünk, a törvényhatóságnál üresedésben levő egyik segédmérnöki állásra a főispán Farkas Mór okleveles mérnököt nevezte ki. Az új mérnök hivatalát már a legközelebb elfoglalja.

— **A kecskeméti ev. ref. jogakadémiai segélyző egyesület** 1895. okt. 13-án megalakult. Dr. Kovács Pál igazgató nyitotta meg az alakuló közgyűlést, szép szavakban terjesztette az ifjúság elé ama nagy hivatást, mely ebben az iskolai évben reá vár, különösen a pusztaszeri országos ünnepség rendezését. Az egyet kimondotta megalakulását. Tudomásul vette a szünidei tisztii kar lemondását és az egyet ez évi tisztii karát következőképp választotta meg: elnök Burdács Rezső IV. é. jh., alelnök Kálmán Péter III. é. jh., titkár Fr. Kiss László IV. é. jh., jegyző Jóó Gyula I. é. jh., pénztáros Szeless József I. é. jh., ellenőr Bánhid György II. é. jh., könyvtárnok Konkoly Tihamér II. é. jh. Választmányi tagok: Dékány Zoltán I. é. jh., Nagy Imre I. é. jh., Dobai László II. é. jh., Petneházi István II. é. jh., Lipóczy László III. é. jh., Dianovszki Vilmos IV. é. jh.

— **Dr. Herich Tóth János** kuriai tanácselnök a törvényszék és járásbíróóság vizsgálatát befejezve, az itt tapasztalt példányszerű rend felett elismerését fejezte ki. A kitűnő és nagy hírű kuriai bírói tiszteletére a helybeli jogászvilág f. hó 13-án bankettet rendezett a kaszinóban, mely a legfényesebben sikerült. Volt számos toaszt.

— **Új czukrasz.** Néhai Gyenes Pál városi mérnök fia, a reform. egyház tulajdonát képező Fényfi féle házban, csinosan berendezett czukraszdat nyit.

— **A „Rongyos Egyesület”** javára a „molnár-ifjúság” f. hó 5-én táncmulatságot rendezett s ennek jövedelméből 17 frt 10 krt adott át az egyet céljaira. Fogadja a nevezett ifjúság a „Rongyos Egyesület” őszinte köszönetét. Az elnökség.

— **A városi vízmű létesítése** biztosítottak látszik, a mennyiben egy helybeli nagyobb pénzintézet vállalkozott a költségek finanszírozására. Az ügy technikai részének megoldására pedig legközelebb Walzer Ferenc gyáros oly szakavatott mérnököt érkezik hozzá, a ki nemcsak a szervezésben, de a vízmedence fölkeresésében is útmutatással szolgál.

— **Színházi hírek.** Rakodczay Pál magas színvonalon álló színtársulatával, mint lapunk más helyén közöljük, folyó hó 19-én kezd meg előadásait. Abban a helyzetben vagyunk, hogy a hetiműsort a következőkben közölhetjük: Vasárnap: Falu rossza. Hétfőn: Bányamester (bérlet kezdete). Kedden: Szegény ifjú története. Szerdán: Minataféj (előszőr.) Csütörtökön: Bőregér. Pénteken: Vasgyáros. Szombaton: Klári, vagy hölgyek a huszártáborban (új operette).

— **A német alaposság.** Hogy a hirted német „Gründlichkeit” még a mai időben is nagyon sokszor mily alaposan és mennyi jóakarattal butasággal akar bennünket „érdekes” népek bemutatni, annak újabb bizonyosságul szolgáljanak a következő sorok is, melyekkel Hachfeld, potsdami könyvkereskedő „Woenig, Eine Pusztaszerfahrt” című munkáját németjeinek ajánlhatja. Nevezett katalógus 44-ik lapján az Alföld népének érdekességéről a következő megjegyzés található: „Wer kennt nicht schon die zu Herzen gehenden Töne der Lenau'schen Lieder, Petöfi'schen Sanges? hier lernt er die Menschenkinder kennen, welche noch der Natur zugehören ungebildigt und keiner Kultur unterworfen.” És ezzel a buta reklámmal akarja a kiadó rólunk irt könyvét a német kulturnép közt terjeszteni és bennünket ilyen módon megismertetni! Köszönjük alásan.

— **Emléktábla.** A budapesti Klapka asztaltársaság nagyhirű tábornoknak, kecskeméti lakóházát f. évi november hónapban emlékkövel fogja megjelölni. Az emléktábla Kecskeméten készült s Muth testvérek kirkatában láthatni. Felirata a következő:

KLAPKA GYÖRGY
1848/9-KI HONVÉDTÁBORNOK
E HÁZBAN LAKOTT
TANULÓ KORÁBAN
1832—1834. ÉVBEN.

— **Kecskemét a kiállításon.** Mint a Magyar Hirlapból értesülünk, a pástorélet föltüntetésére Herman Ottó három épületben mutatja be a magyarság legősibb foglalkozását. A három épület közül az első a „cserepy”. Kecskemét pusztáinak, Bugacz- és Monostornak népéletét és foglalkozását fogja utánozni.

— **Pályázatok.** Az okt. havi közgyűlésen választás alá eső állásokra a kitűzött határidőig a következők folyamodtak: az I. aljegyzői állásra: Papp György, Szappanos Sándor, Sándor István, Bartha Kálmán, Csizsár István, Domján István; az esetleg megüresedhető fogalmazói állásra: Soós Géza, Virágh Ferenc, Csizsár István, Ivicz István; az I. osztályú írnokei állásra: Szőke

Gyula, Kudar László, Gyenes Pongrácz, Tormássy Ferencz, Hajagos Sándor, Ivicz István, Csizsar István, Széles András; a II. osztályú irnoki állásra: ifj. Szinnyei Imre, Fazekas Pál, Szóke Gyula, Kudar László, Gyenes Pongrácz, Sárközi Sándor, Széles András, Mohacsei Lajos és Csizsár István.

— **Az artézi kút furásával** a lefolyt héten ismét haladtak, jelenleg 287 méter mélységen vannak. Ugy látszik a talaj alakulásából, hogy nem nagy mélységben már megtalálják a keresett vízmedencét.

— **A kecskeméti ev. ref. jogakadémia** „Olvasó köre” f. hó 18-án megalakult. Az alakulás délután 5 órára volt kitűzve. Már 1/2 óra orator nagy tolongás, halk és hangos véleménynyilvánítás, korteskedés volt észlelhető künn a folyosón, majd folytatódott a második számú teremben is, a melyben a várva-várt és izgalmas választásoknak meg kellett történni. Egyik türelmetlenebb fő mint a másik, feltűnik egy-egy jó képű alak, ide-oda futkosva, a csoportokat, véleményeket kutatva. Mindegyik véleményét kikéri, egyszer hosszú képet vágva a kapott válasz után, majd tapsolva végig vonul az egészen. Végre szemhunyorogva, újjongó örömmel ugrál egy kisdud csoport felé, melynek minden egyes tagja, őt látszólag figyelni „Meg van! meg van! Ő az elnök, ő az elnök!” Ekkor belép az igazgató dr. Kovács Pál és megnyitja a gyűlést. Mielőtt a szavazáshoz fogynának, néhány szóval érinti dr. Kovács Pál urat, mint az alakuló közgyűlés elnöke, a czélt, a hivatást, a melynek megfelelő erkölcsi kötelesség. Munkásságra, tömegesebb aláírásra szólítja fel a polgárokat, annyival is inkább, mert a legszigorúbb kötelességtudás és a legnagyobb erő kell, úgy anyagi, mint szellemi tekintetben ahhoz, hogy a jogakadémiai polgárság a múlt évben maga elé tűzött és elfogadott, Pusztaszeren tartandó milleniumi országos ünnepség rendezését sikerrel végre vihessen.

Bejelenti továbbá, hogy a szűnidei tisztikarnak egyéb számolni valója nincs, mint a lemondás. Ekkor felteszi azt a kérdést „Vajjon akarják-e, hogy az egyesület megalakuljon?” „Akarjuk!!!” Volt az egyhangú és meglehetősen hangos válasz. Hogy ne akarnak, alig várják, hogy a választásra kerüljön a sor. Ezen óhajuknak is eleget tesz az elnök, mikor a határozatilag kimondott alakulás után elrendeli az elnök választást. Az alapszabályokból felolvassa a választásra vonatkozó 31. §-t, mely szerint a tisztikar választása egyenként, titkos szavazás útján választandó. Kiki felírja a maga jelöltjét és beadja. Ekkor pillanatig mely a csend. Ekkor tetőpontra hága a kíváncsiság, egymás feje felett lesik a kibontott papírok tartalmát, összeszámolják a neveket és kitűnik, hogy szótöbbséggel Haris Andor III. é. jh.-t tisztelte meg a gyűlés bizalmával. Harsány éljen kiáltással üdvözlök az új elnököt, aki alighanem ezen sorok útján versz tudomás legelőször az őt éret, nem vést (?) kitüntetéséről. A következő tisztviselők is ilyen módon, hasonló érdeklődés mellett választattak meg. Alelnök lett Kálmán Péter III. é. jh., titkár Rády Lajos IV. é. jh., jegyző Konkoly Tihámér II. é. jh., pénztárnok Bánhidó Gábor II. é. jh., ellenőr Báthory István I. é. jh., háznagy és pénztárnok Dobai László II. é. jh. Választmányi tagok: Fr. Kiss László IV. é. jh., Szeless József I. é. jh., Joó Gyula I. é. jh., Kohut Ödön I. é. jh., Kauten Miklós I. é. jh., Nagy Imre I. é. jh. Pót-tagok: Závori Béla I. é. jh., Vajna Elemér I. é. jh. Mikor az utolsó megválasztás is kijelentette az elnök, felállott és röviden előadta, hogy teljesen megvan elégedve a megválasztott tisztikarral; mintegy biztosítékát látja bennök annak, hogy az egyesület ilyen tisztikarral élén kitűzött czélját megvalósíthatja. Erőt és kitartást kívánva a nagy és magaslatos munkához röviden üdvözlö a megválasztottakat, és a gyűlést 1/4 óra orator bezárja.

— **Banhaus János**, eng. fogtechnikus, Kecske-méti jelent, hogy esküvőjét f. évi november hó 4-én tartja Bécsben Henemann Hedvig kisasszonnyal. Kecske-méti, 1895. október 18.

— **Germanizmus**. Akkor, midőn minden téren haladunk, sőt joggal elmondhatjuk, hogy a magyarság egyik emporiumává lettünk, megbotránkozással vettünk egy lelvéborítást, melynek fejezetét ez áll: „Franz Hacker, erste Alfelder Cognacfabrik Kecske-méti.” Ha német, francia stb. büszke az ő nemzeti nyelvére s feliratait világért sem jelezne idegen nép nyelvén; a mi kereskedőnk nem büszké magyarságukra! hogy productumaink külföldi terjesztésével nemzeti kincsünk: magyar nyelvünk diadalát is hirdessék? Ugy kereskedő világunk nem magyar!

— **A II. Országos és Egyetem Tanügyi Kongresszus** megtartásának idejéig már csak néhány hónap választ el. A rendező bizottság a magyarországi tanárok, tanítók s nevelők e nagy fontosságú mozgalma érdekében szükségesnek tartja, hogy a kongresszuson részt venni kívánó tagok

számáról már most tájékozódják. Felhívja az ország tanárait, tanítóit, kisdudóit, hogy a kongresszusra mielőbb jelentkezzenek. Különösen kéri a bizottság az egyesületeket, tanítóit és tanári testületeket, hogy tagjaikat jelentkezésre bírni és közöttük tagsági gyűléseket rendezni sziveskedjenek. A tagsági díjak és jelentkezések Mauricz Rezső főreáliskolai igazgató úrhoz, a rendező bizottság pénztárához (Budapest, VI. Lovas-útcza 18.) küldendők. A jelentkezés csak a 2 forint tagsági díj lefizetése esetén érvényes.

— **Ungváry László** hírneves 121 holdas cseglédi gyümölcsfaiskolájának mai számunkban is megjelent hirdetésére felhívjuk a t. olvasóink figyelmét. Együttal jelöljük azt is hogy biztos tudomásunk szerint Ungváry László-féle gyümölcsfaiskola telep egyike a legmegbízhatóbb gyümölcsfaiskolák beszerzési helyeinek, honnét hiteles fajú, szép növésű, rendkívül gazdag gyökérzetű életores csemétét és vadonczot, kitünően csomagolva, igen nagy mennyiségben s a legolcsóbb áron kaphatni. Igen nagy előnye a faiskolának az is, hogy homokos talajon létezik, már pedig általánosan tudva van, hogy a homok talajból kikertülő csemété mind jobban fogamzik, mint a nehéz, iszapos vagy agyagföldben nevelt. Nagy előnye ezen iskolának továbbá még az is, hogy fájainak legnagyobb részét a leghitelesebb forrásból; Bereczki Mátétól szerzett be. Ungváry László kimerítő nagy árjegyzékét kivanalomra bárkinek is készséggel megküldi.

— **Szép szüret**. A Kecske-méti vidéki Gazdasági Egyesület, a kecskeméti állami gazdasági iskola földjén levő, sima vesszőről 7 év előtt ültetett három holdnyi szőlőtelepéről, az idén 136 m. mázsa és 30 1/2 kiló igen szép szőlőt szüretelt és árusított el, a helyszínen, pakolás nélküli átadással kilóját 23 kr-ral számítva, az összes bevétel volt 3135 ft 01 kr., a szerencsés gazdasági egyesület ezen váratlan és a maga nemében csaknem páratlan szép eredményt, legnagyobb részben érdemekben gazdag és soha meg nem öregedő elnöke, Horváth Döme úrnak köszönheti, ki azon szép telepet ültette, maig is vezeti és kormányozza. Éljen sokáig!

— **Tüzek**. Szappanos Elek birtokos úrréti földjén f. évi október hó 9-én délelőtt egy asztag, melyben 1169 csomó rozsszalma volt berakva kigyult, ettől tüzet fogott a mellette levő török és polyvakazal is, mind ezek pár óra alatt hamuvá lettek. — P. Alparon Hollósy Zsigmond úr tanyásbirtokán október 13-án este egy kis kazal szalma gyult ki és égett el. — Október hó 15-én délután 4 óra 20 perczkor az I. tized 29. számú, Vértesi József tulajdonát képező háztelken egy feltetejű raktárt és istállót magába foglaló épület zsindey teteje gyult ki és égett el. A tűzörségnek karöltve a polgársággal, sikerült a tüzet másfél órai megfeszített munka után lokalizálni. Vértesi épülete és árukészlete, Szappanos Elek takarmánya biztosítva volt, így a kár megtérül részben. A tüzek, hogy miből keletkeztek, az még eddig megállapítva nincs, a tűzvizsgálatot a rendörség vezeti.

— **Vakmerő tolvaj**. Mészáros Károly helybeli iparos valami ügyben volt e hó 15-én hivatalos a kir. törvényszék vizsgálóbírójához, míg ott dolgát végezte, az idő alatt egy pár gyermekcipőjét, melyet ő az előszobában helyezett el a padra, ismeretlen tettes elemelte. A rendörség a tettes nyomában van.

— **Öngyilkos katona**. Kolompár Sándor a helyben állomásozó 38. gyalogezredhez tényleges szolgálatra október hó 1-én bevonult zenész, f. hó 13-án reggel 6 óra orator a halasi kapuban a 264. számú ház előtt szolgálati fegyverével magát szívenlőtte és azonnal meghalt. Az esetről értesített ezredparancsnokság a szerencsétlen katona hulláját a katonai kórház hullaházába szállította. Kolompár mint mondják azért végezte ki magát, mert félt attól, hogy Boszniába fogják vinni. Temetése cigányzenész mellett, nagy közönség jelenlétében eszközöltetett.

— **Egy gyilkos huszár elítéltetése**. Mint a Nemzeti Hirlap írja, Horn Gyulát a hirhedt betörőt, kit Kecske-méti 1894. évben márczius hó 10-én éjjel ép akkor fogtak el a rendőrök, mikor a vásárosokat akarta kirabolni s ki üldözőre forgópisztolyából rá is tüzelt, a budapesti hadbírósg egy csendőr agyonlövése és 183 betöréses lopásért, mint szökött katonát kétéltálati halálra ítélte, mely ítéletet a felsőbb bíróság 18 évi várfogságra változtatott át. Hornt a komáromi várba kísérték, büntetése kitöltése végett.

— **Késélesek**. Pataki Imre béres legényt f. hó 13-án délután a VI. tized egyik kocsmájában ivás közben, társa Horváth János kivel valami felett összeszólalkozott, zsebkésével összeszurkálta, a súlyosan sérült a városi kórházba szállított. — E hó 15-én este meg a Széles-útczán a Váci-féle kocsmában Komáromi Sándor napszámot késelte, illetve szúrta meg jobb karján Bajáki Gergely napszámot azért, mert neki Komáromi pénzt kölcsönözni nem akart. Komáromit

lakásán apólják. A késelő ügye a bírósághoz tétetett át.

— **Betörés**. Folyó hó 15-én virradóra Ruzsa János úri-hegyi lakásán a kamarát és Politzer Farkas nyiri birtokán az éléstárt ismeretlen tettesek feltörték s onnan több tárgyat, zsákokat, hordót, talicskát, ludakat, tyúkokat, szalonnát elloptak. A rendörség a tetteseket elcsipte, nevüket azonban a vizsgálat érdekében nem közölhetjük.

— **Verekedés**. Folyó hó 12-én este a halasi-útczán Lesi Gáspár, Csértó János és Fekete József fuvarosokat, mint mondják, három ismeretlen ember megtámadta s minden ok nélkül megverte. A rendörség a tettesek egyikét Mezei Sándor iparossegéd személyében elcsipte, ki azonban társait megnevezni vonakodik; mivel a sérülések könnyű természetűek, a tettes elbocsátott, ügyük azonban a bírósághoz tétetett át.

— **Tolvaj cselédek**. Koskán József pinczér a Diamant Mór kávéházában régebb idő óta tapasztalta azt, hogy megtakarított pénztet dezsmálgtatják; a tettest bár folyton leselkedett, megcsipni nem tudta. A rendörséghez fordult hát segélyért, panasza folytán Füvessy Imre r.alkapitány a házi cselédek megkutatását rendelte el, kiknél egy álkulcsot találtak és az eljáró kapitány elé kísérve beismerték, hogy ők Koskán pénztet az álkulcs segélyével már vagy 8 hó óta dezsmálgtatják. A jó madarakat Trepák Mária és Gudricza Juliánának hívják. Trepák Mária ismerőseinél sok, a lopott pénztet vett ruhaneműnek való találtatott. A bíróságnak adatok adta.

— **Meglopott újoncz**. Tóth Ferencz kalocsai születésű és ottani lakos újonczkatona az V. tized egyik házához volt szállásra beosztva e hó 8. és 9-ike közti éjjel. Mig ő az igazak álmát aludta, addig a háznál levő Beke Gábor és Petroczki Márton kocsisok, ládáját ellopták. A rendörség a tetteseknél a lopott tárgyakat megtalálta s azokat a megkárosított újoncznak, ügyét pedig a bíróságnak adta át.

— **Megjárták**. Nagy András cibaki, Sas János, Pirocska András jászberényi lakosok, kik a 13. huszár ezredhez 21 napi gyakorlatra vonultak be e hó 10-én Kecske-métre, utazásuk közben Czeglédn az állomásban egy kis női czilinder aranyórát találtak. Az órát itt Kecske-méti értékesítési akarták, megjárták azonban mert a becsületes ékszerész őket a rendörségnek adta át; honnan ügyük a bírósághoz tétetett át, a hol is jogtalan elcsajátítás vétsége miatt fogják őket kérdőre vonni. Morál: Ha valamit találsz, vidd azt azonnal a rendörséghez s tedd ott letétbe.

IRODALOM.

— **Házassági káté**. A fővárosban és a vidéken az anyakönyvvezetés igen lassan megy, az anyakönyvi hivatalok sok nehézséggel küzdenek, a minek nagy részt az az oka, hogy a közönség nincs kellő képpen tájékozva az új egyház politikai törvény főbb intézkedéseiről és arról, hogy miként kell az anyakönyvi hivatalban eljárni. E bajokban kiván segíteni az a kis zsebkönyv mely házassági káté czimvel dr. Kovács Dénes fővárosi hirlapíró szerkesztésében most jelent meg a könyvpiacpon. A kis mű a nagyközönség és főleg a nép számára készült. Kérdésekben és feleletekben világos és könnyen érthető modorban van benne megírva, hogy mit kell tenni az eljegyzéskor, a kihirdetésnél, a házasságkötéskor minden esetben milyen okmányokat kell az anyakönyvvezetőnek felmutatni; hogyan kell eljárni a papnál; szóval utbaigazítást nyújt a házasságnak minden teendőjére nézve. Ezenkívül el van mondva benne az is, hogy mit kell tenni ha újszülött, vagy halott van a háznál. Hogyan kell azt az anyakönyvvezetőnél bejelenteni s milyen iratokkal kell nála megjeleníteni. A házasságkötés és a nagyközönség körében, bizonyára kapós lesz ez a mű mely csinos kiállításban Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) udvari könyvkereskedés kiadásában jelent meg ára 20 krajczár. A mű legközelebb a belügyminiszter támogatásával német, román és tót nyelven is megjelenik. Kapható helyben Metzger Béla könyvkereskedésében.

— **Lescaut Manon és Des Grieux lovag története**. Irtá Prévost abbé. Sainte-Beuve bevezetésével francziából fordította Visi Imre. (Olcsó könyvtár 353. sz.) 50 kr. Könyvalakban most lát először napvilágot a franczia irodalomnak ez a gyöngye a Visi Imre gondos fordításában s ezzel a magyar szépirodalom ismét egy maradandó értékű kötetet gyarapított.

— **Carlyle. Scott Walter**. Fordította Baráth Ferencz. (Olcsó könyvtár 351. sz.) Ára 20 kr. Carlyle-nak e tanulmánya egyike a világhírű gondolkodó legsebbebb esszéinek, s a második, mely nyelvünkön olvasható, rajta kívül csak a Burns-ról szóló levél lefordítva Lévyától. A míg egyfelől az irás s közelebb a regény irás feltételeit fejtegeti mélyrehatóan s itt-ott remek

humorral: ugyanakkor a nála megszokott kegyetlen igazsággal boncolja szét Scott Walternek úgy műveit, mint nyilvános életét, kimutatván igazi értéküket, de egyszeresmind azzal a mély rokonszenvvel is, a melylyel a derék harczos s a véreből való vér, a skót születésű írót viseltetik. Humor, gúny, pathosz s komoly elmélkedés váltogatják egymást ez essayben is, mint Carlyle-nál rendszeren; s mint gondolat-ébreztető olvasmány ritkítja párját.

— **A zongorázók dalkedvelők** legkedveltebb háziabirtója az örök jókedv s a lélekemelő dal kútforrása, a rossz órák felvidítója, a táncosok öröme s a zongorát tanulók mulatva oktatója: a „Zenélő Magyarország” zenemű folyóirat 19-ik száma most jelent meg. E szám mint valamennyi eddig megjelent felelte érdekes. Tartalmazza: Szent-Gály Gyula „Nem szeretem én” eredeti dalát, „Nem sokára menyecske lesz ebből a lányból” című közkedvelt népdalt a m. kir. operaház reprisenek, a Nicolai Windsori vig ének operája potpourryt, a hírneves tánc zeneszerző Yvon „Szabad a csók” című bájos eredeti polka mazurkáját Grieg Eduard „norvég Jellemkép” klasszikus stílusú salon darabját. Ennyi értékes dolgot 16 kr-ért! mert a Zenélő Magyarország negyedévi előfizetési díja 6 füzetért csak 1 ft. Nem csoda tehát ha a folyóirat máris annyira elterjedt, hogy az majdnem minden zongorán feltalálható. A 19. számmal az új negyed kezdődik. A legalkalmasabb idő az előfizetés megújítására. Előfizethet a kiadóhivatalban, Budapest, Csengery-útcza 62. sz.

— **Beöthy Zsolt**-ról terjedelmesebb monographia jelent meg Dr. Kőrössi László fővárosi író Korrajzok című nagybecsű irodalmi vállalatának 15. 16. és 17-ik füzetében. Beöthy Zsolt irodalmunk egyik legelőkelőbb alakja s így a művelt olvasó örömmel fogja lapozgatni a vaskos kötetet következő fejezetét: Beöthy ifjúsága. Szépirodalmi munkássága. A Kiszalud-Társaságban. Az Akadémiában. Mint szerkesztő. A tanügyi szolgálatában. Mint irodalmi szónok. Mint essay-író és esztetikus. Az irodalomtörténeti becsű füzete Beöthy arcképe s a kötet számára írt kéziratmása disziti. Megrendelhető kilenczven krajczárért. A Korrajzokban eddig megjelentek: XIII. Leo. Ferencz József. Kosuth Lajos. Jókai Mór. Vasváry Kolos. Vadnay Károly és Beöthy Zsolt. Az előfizetők fele áron kapják a szép kiállítású köteteket és pedig harmincz számat kilencz ft hejett öt füzetért. Ajánljuk a derék hazafias és tudományos vállalatot olvasóink szíves rokonszenvébe. Megrendelhető Budapesten, Andrassy-ut 25. a Korrajzok kiadóhivatalában.

— **Mozart prágai utazása**. Irtá Mörke Ede. (Olcsó könyvtár 350. sz.) 20 kr. A német elbeszélő költszet egyik gyöngye, mely már megjelenésekor (1856) osztatlan tetszésben részesült. Az előadás finomsága, az érzelem mélyből fakadó humor, de különösen Mozart megragadó, költői vonásokban gazdag jellemzése tesz ki bájos elbeszélést a költszet egyik el nem évülő remekévé.

— **Milleniumi ajándék**. Ingyen és bérmentve küldjük meg folyó évi december végén megjelenő ily czimű, tizenötézer helynevet felölő munkánkat: Magyarország községszeinek beosztása anyakönyvi hivatalokhoz, mindazoknak, kik negyedszázados irodalmi működésük alkalmából kiadott következő munkát birják: „Magyarország Helységnévtárának legújabb javított és bővített kiadása.” Első kötet. Egyetemess rész. Magyarország összes társadalmi alakulásának legújabb képe, illetve földrajzi, kiterjedési, népességi, nemzetiségi, politikai, törvényhozói, igazságszolgáltatási, pénzügyi, vám- és adóügyi, közlekedési, hadügyi, felekezeti, tanügyi, közigazgatási és egyesületi viszonyainak kimutatása. Betűrendes rész. Magyarország összes lakóhelyei (községek, puszták, telepek, stb.) hivatalos és nem hivatalos elnevezéseinek betűrendes jegyzéke, a helynév jellegének, az utolsó posta-, vasut-, táviró- és hajóállomások kitüntetésével. Második kötet. Magyarország Helységnévtára, tekintettel a közigazgatási, népességi és felekezeti viszonyokra megyék és járásonként minden egyes politikai községnél, jelezve a hivatalos elnevezés mellett annak német, tót, oláh, ruthén, szerb, latin stb. neveit, hozzátartozó puszták, telepek, népesség lélekszámát felekezetek szerint, kitüntetve az illetékes egyházi hivatal, illetve hatóság — ára a 160 ivre terjedő két kötetnek diszkötésben 12 ft. A kik nevezett munkának első kiadását birják (1883. II. kötet 103 iv), azok a milleniumi kiadást (70 iv II. diszkötés) mely a legújabb adatok közt az anyakönyvi beosztást is tartalmazza, 1 ft. 20 kr-ért bérmentve kapják meg. (Bolti ára 6 ft.). Mind a három munka együtt egész vászonkötésben 3 ft. 60 kr-ért küldetik meg (bolti ára 14 ft.). Hogy a nyomtatandó példányokra nézve tájékozva legyünk, kérjük a megrendeléseket minél előbb megtenni. Összes könyvkiadványainkat fűzve és az „Urvacsora” olajnyomatot fél áron adjuk; — ötven forintért 160 ft. árú adunk szabadon választva gazdag raktárunkból — árjegyzék ingyen és bérmentve. A beérkező pénzt templomépítésre fődítjük. Budapest, II. ker., Donáti-útcza 3. sz. 1893. október 15. Tisztelettel Dvorszák János, szerkesztő, kiadó.

ÜZLET.

Piaczi árjegyzék.

1895. október 18-án.

Tiszta búza métermázsánként	6.10 krtól	6.80 krig.
Kétszer	5.70	5.80
Rozs	5.50	5.60
Árpa	5.—	5.20
Zab	5.70	6.—
Tengeri kecskeméti	5.80	6.—
bánati új	4.80	4.90
csöves	2.80	3.—
Köles	4.—	4.50
Krumpli	1.30	1.50
Széna	2.—	2.20
Szalma	1.—	1.10
Szalonna kilója	— 60	— 64

Felelős szerkesztő: IFJ. TÓTH ISTVÁN.
Kiadótulajdonos: TÓTH LÁSZLÓ.

NYILTTER.

Báli selyemszöveteket 35 krtól
14 frt 65 krig
méterként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterként sima, csikos, kockázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban stb.) postabér és vimmmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4

Kiadó lakás.

A róm. kath. egyházközség Kossúth-téri bérházában egy két szobából és mellékhelyiségekből álló

2-od emeleti udvari lakás

a folyó évi november 1-ső napjától fogva bérbeadó.

Értekezni lehet az egyházközség gondnoki hivatalában.

103 1-1

Hirdetmény.

Szent-Ferenczrendiek bazár-épületében Dobosi Dávid által eddig bérelt 18. számú és

több bolthelyiség

folyó évi november 1-től

bérbe kiadó.

105 1-1

KECSKEMÉTI
TAKARÉKPÉNZTAR EGYESÜLET.

Lakás és bolt kiadás.

Az új városháza átellenében levő Héjjas-féle házban egy csinos három szoba és éléskamrából álló

lakás;

továbbá ugyanabban a házban egy

sarok bolthelyiség

lakással f. é. augusztus 1-től

bérbeadó.

Bővebben értekezhetni Beretvás Pál tulajdonossal. 0-14

Hirdetmény.

Van szerencsénk Kecskemét th. város n. é. közönségének ez-nnel tudomására adni, hogy a pályaudvaron levő tűzifa raktárunkból ezentul a tűzifa teljes méterölekre rakva legkitünőbb minőségben fog képviselőnk Engel Ferencz úr által kiszolgáltatni.

A szabadalm.

Oszt.-magyar államvasutársaság
jóságainak
vezérigynöksége.

84 4-4

V. tized fecske-utca 187. sz.
alatti házban egy
butorozott szoba
kiadó. 102 0-1

Kiadó lakás.

V-ik tized nagy-temető-
utca 101. sz. alatti házban
két 4 és 3 szobás lakás mellék-
helyiségekkel f. évi november
1-től bérbe kiadó.

Értekezni lehet VI. tized 8-ik
szám alatt a tulajdonos

101 3-1 Bóka Péter tanárral.

13,938.
1895.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező Bagi Lajos-féle 1-ső tized, vásári-kis-utca 115. szám alatti ház és udvarok örök eladására, — egy beérkezett utóajánlat folytán, — f. évi október hó 23-ik napján reggel 9 órakor, a gazdasági osztályban újabb árverés tartatik.

Árverési főbb feltételek ezek:

1. A ház megvételére 9427 forint összeg szolgál kikiáltási árul.
2. Árverezni akaró tartozik 700 forintot készpénzben vagy elfogadható értékpapirban az árveréskor bánatpénzül letenni, különben az árverésben részt nem vehet.
3. A vételár 1/3-ad része a jóváhagyás napjától számítandó 30 nap alatt befizetendő, a többi 2/3-rész pedig 6% kamat és kellő biztosíték mellett 10 év alatt is törleszthető.
4. Vevő a megvett házat, az 1/3-ad rész vételár lefizetése után, folyó évi november 1-ső napjától kezdve, bármikor birtokba veheti.

98 2-2

Gazdasági osztály.

Borszéki viz

a szénsavas ásványvizek királya,

mely tisztán, vagy borral vegyítve, igen kellemes üdítő italnak van rég idő óta elismerve.

A női bajok, vizezhely, idegbántalom, vérszegénység és emésztési zavarok kiváló gyógyszere.

Kapható: 26 0-7

NYIRÁDY LÁSZLÓ
ásványviz-raktárában.

Kiadó lakás.

Halasi-nagy utcában 24.
szám alatti házban egy

úri lakás

6 lóra való istállóval folyó évi november hó 1-től kiadó. — Bővebben értekezhetni dr. Fekete László orvos úrnál, a kiadó lakással szemközti házban és a tulajdonos

91 4-3

Schwartz Gusztávval

Budapest, Erzsébet-körút 1. szám.

Pénzintézetek és malmok részvényei, valamint földbirtokok és egyéb ingatlanok eladását és vételét közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó

Részvény:

- 1 db Kecskeméti takarékpénztári.
- 3 db Gazdasági gőzmalmi.
- 3 db Gőztéglagyári.

Mezőgazdasági gépek raktára.

Egy jókarban levő hatlóerejű gőzcséplőgép teljesen felszerelve, eladó.

Egy szomszéd vasuti állomás közelében fekvő

300 holdas birtok,

jó minőségű talaj, gazdasági épületekkel ellátva, kedvező feltételek mellett eladó.

BLEYER ADOLF

23 II. tized, Széchenyi-utca 2. sz. 0-7

207/eln.
1895.

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét th. városnál elhalálozás folytán 400 frt évi fizetés 100 frt lakbér és 50 frt napidij átalánnyal javadalmazott és főispáni kinevezéssel betöltendő **útmesteri állás** jövén üresedésbe, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1895. évi november hó 15. napjának délután 5 órájáig annyal inkább nyújtsák be, mivel a későbbben beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Felemlítettik, hogy ezen állás betöltésénél minden előtt a kellő minősítés mellett azon egyének fognak az 1890. évi I. t.-cz. 17. § a utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében figyelembe vétetni, a kik az 1873. évi II. t.-cz 7. §-ában előírt katonai vagy honvédségi altiszti igazolvány birtokában vannak.

Kecskeméten, 1895. október 16.

Lestar Péter

polgármester.

100 1-1

Kan

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

Első Tokaji Cognacgyárból származnak,

2) ezen Tokaj Város Czimerével nincsenek ellátva:

Bejegyzett
Az Első Tokaji
TOKAJBAN.
Védjegye
Cognac Gyárnak

Valódi csakis

Tokaji Cognac Tokaj Város Czimerével
az Első Tokaji Cognacgyárból, Tokajban

a mely 1893/94 évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725,130 Liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Főraktár: Bóka Zsigmond úrnál, minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben, gyógyszerár és jobb kávéházakban. 36 10-7